Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

VEPR

Báo cáo Kinh tế Việt Nam

Quý III-2016

Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR)
Trường Đại học Kinh tế - Đại học Quốc gia Hà Nội

Báo cáo này được thực hiện với sự hỗ trợ của

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Australian Aid

Bộ Ngoại giao và Thương mại Ôx-trây-lia

1

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Kinh tế thế giới

Quý 3/2016

2

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Thị trường hàng hóa và tài sản thế giới

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Giá dầu thô và năng lượng phục hồi
- Giá các loại ngũ cốc chính giảm do nguồn cung dồi dào
- Giá vàng và USD tương đối ổn định trong Quý 3.
- Gias vàng và Bảng Anh giảm mạnh đầu Q4, sau thông tin về thời gian tiến hành Brexit.

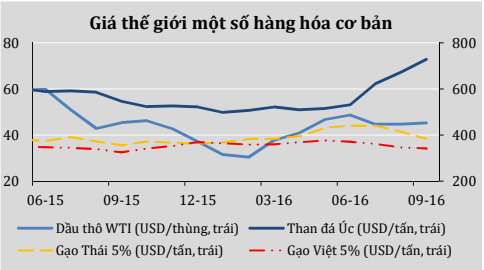

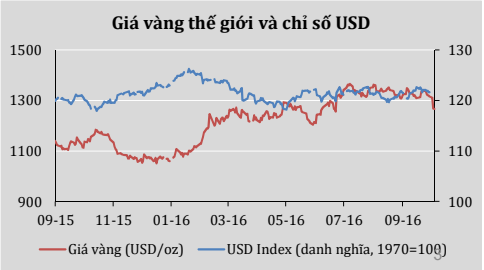

3

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Kinh tế Mỹ chững lại

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- GDP Q2: 1,4% (yoy) thấp hơn dự báo 2,6%.
- Tiêu dùng cá nhân (PCE) giảm 0,1% trong T9.
- NMI giảm sâu trong T8, phục hồi trong T9
- Tích cực trên thị trường lao động: thất nghiệp 5%; tạo việc làm mới phục hồi.
- Lạm phát: 1,1%; lạm phát cơ bản 2,3%.

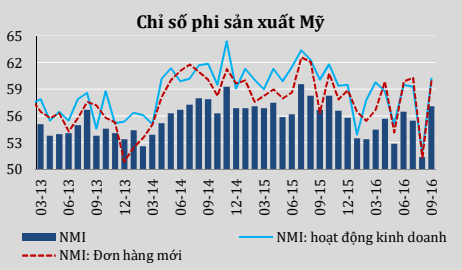

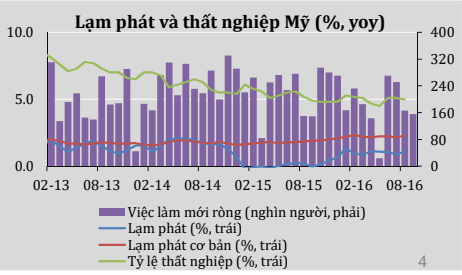

4

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Fed để ngỏ khả năng tăng lãi suất?

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Nhận định của Fed:
  - Kinh tế Mỹ đang đi từng bước vững chắc
  - Rủi ro trong ngắn hạn đang được cân bằng
- Thị trường lao động ổn định, lạm phát đang tăng trở lại
- Cuộc họp tháng Chín của Fed: 3 phiếu phản đối, nhiều nhất kể từ tháng 12/2014.
- ➢ Khả năng Mỹ có thể sẽ tăng lãi suất, nếu những chỉ báo về lạm phát và thất nghiệp tiếp tục duy trì xu hướng hiện nay.

5

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Giảm phát tại Nhật Bản

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Nhật Bản rơi vào *giảm phát* quý thứ hai liên tiếp.
- Các chính sách nới lỏng tiền tệ không đạt được mục đích.
- BOJ vẫn quyết định tiếp tục nới lỏng và kiên định mức lạm phát mục tiêu 2%.
- Tăng trưởng, công nghiệp, lao động phục hồi nhẹ trong Q2.

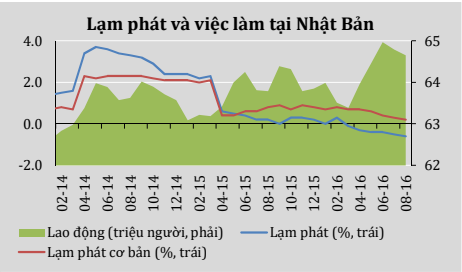

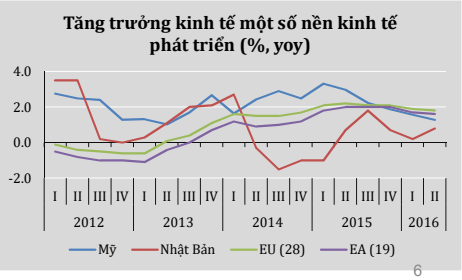

6

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Châu Âu tăng trưởng chậm

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Tăng trưởng dưới 2%, thấp hơn năm 2015.
- Lạm phát tăng nhẹ, thất nghiệp duy trì ở mức 10,1% khu vực EA19.
- Anh xác nhận thời điểm tiến hành Brexit là trước Q2/2017.
- Thông tin này khiến thị trường có phiên xáo trộn: vàng và đồng Bảng Anh đều mất giá.

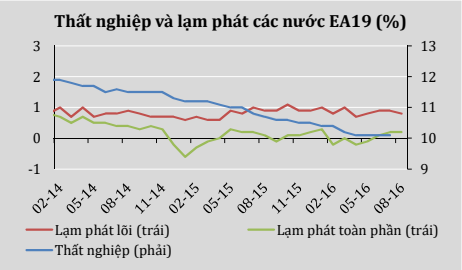

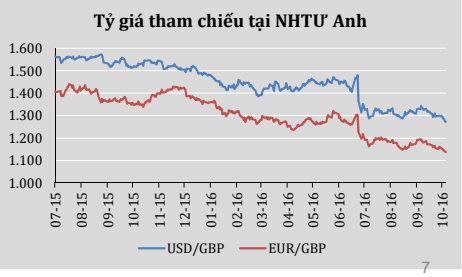

7

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Trung Quốc tăng trưởng ổn định

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Tăng trưởng Q1: 6,7%; Q2: 6,7%.
- Cơ cấu GDP dịch chuyển theo hướng tăng tỷ trọng dịch vụ (54,1% Q2/2016)
- PMI Q3 ổn định trên 50 điểm, NMI duy trì ~ 54 điểm.
- Xuất khẩu và nhập khẩu tăng trở lại.
- Thương mại thặng dư 371,5 tỷ USD (9 tháng đầu năm); FDI: 85,9 tỷ USD (tăng 0,64%).

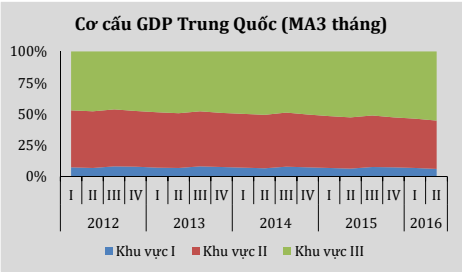

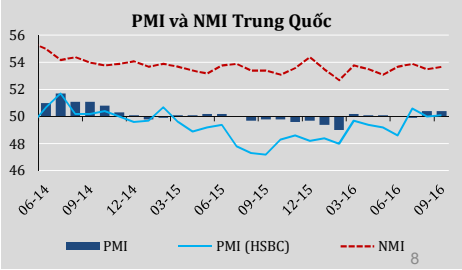

8

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Nhân dân tệ chính thức vào SDR

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Cơ cấu giỏ SDR: USD (41,73%); EUR (30,93%); CNY (10,92%); JPY (8,33%); và GBP (8,09%).
- Gia nhập rổ SDR không đồng nghĩa với việc CNY có thể trở thành đồng tiền thanh toán và dự trữ quốc tế.
- Gia nhập SDR buộc Trung Quốc phải có trách nhiệm hơn trong điều hành tỷ giá.

➢ Hạn chế việc phá giá bất ngờ như trong tháng 8/2015 hoặc các biện pháp thao túng tỷ giá.

9

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Các nền kinh tế mới nổi châu Á

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Ấn Độ tăng trưởng nhanh nhất trong số các nền kinh tế lớn mới nổi.
- ASEAN được dự báo tăng trưởng cao hơn, dù có sự trái ngược giữa các thành viên
  - Thái Lan và Philippines phục hồi mạnh mẽ giúp bù đắp suy giảm tại Indonesia, Malaysia và Việt Nam

10

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Kinh tế thế giới: Nhận định

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Suy giảm và bất định tại các đối tác chính => ảnh hưởng tới xuất khẩu
- Giá dầu thô, giá năng lượng và giá một số loại lương thực tăng => áp lực lên lạm phát
- Giá một số loại ngũ cốc chính, trong đó có gạo giảm => ảnh hưởng tới xuất khẩu

11

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Triển vọng kinh tế thế giới

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Triển vọng tăng trưởng kinh tế thế giới (%)

			WEO (10/2016)		GEP (6/2016)	
	2014	*2015e*	*2016p*	*2017p*	*2016p*	*2017p*
Toàn cầu	**3.4**	**3.2**	**3.1 (0.0)**	**3.4 (0.0)**	**2.4 (-0.5)**	**2.8 (-0.3)**
Các nền kinh tế phát triển	**1.8**	**2.1**	**1.6 (-0.2)**	**1.8 (0.0)**	1.7 (-0.5)	1.9 (-0.2)
Mỹ	2.4	2.6	1.6 (-0.6)	2.2 (-0.3)	1.9 (-0.1)	2.2 (-0.2)
Nhật Bản	-0.1	0.5	0.5 (0.2)	0.6 (0.5)		
Anh	3.0	2.2	1.8 (0.1)	1.1 (-0.1)	2.4 (-0.2)	2.2 (0.0)
Khu vực đồng tiền chung Châu Âu	0.9	2.0	1.7 (0.1)	1.5 (0.1)	1.6 (-0.1)	1.6 (-0.1)
Các quốc gia đang phát triển	**4.6**	**4.0**	**4.2 (0.1)**	**4.6 (0.0)**	3.5 (-0.6)	4.4 (-0.3)
Brazil	0.1	-3.8	-3.3 (0.0)	0.5 (0.0)	-4.0 (-1.5)	-0.2(-1.6)
Nga	0.6	-3.7	-0.8 (0.4)	1.1 (0.1)	-1.2 (-0.5)	1.4 (+0.1)
Ấn Độ	7.3	763	7.6 (0.2)	7.6 (0.2)	7.6 (-0.2)	7.7 (-0.2)
Trung Quốc	7.3	6.9	6.6 (0.0)	6.2 (0.0)	6.7 (0.0)	6.5 (0.0)
ASEAN-5	**4.6**	**4.7**	**4.8 (0.0)**	**5.1 (0.0)**		
Indonesia	5.0	5.0	4.9 (0.0)	5.3 (0.0)	5.1 (-0.2)	5.3 (-0.2)
Malaysia	6.0	6.0	4.3 (-0.1)	4.6 (-0.2)	4.4 (-0.1)	4.5 (0.0)
Philippines	6.1	6.1	6.4 (0.4)	6.7 (0.5)	6.4 (0.0)	6.2 (0.0)
Thái Lan	0.9	0.9	3.2 (0.2)	3.3 (0.1)	2.5 (+0.5)	2.6 (+0.2)
Việt Nam	6.0	6.0	6.1 (-0.2)	6.2 (0.0)	6.2 (-0.4)	6.3 (0.0)

Chú ý: ( ) chỉ mức độ thay đổi so với lần dự báo gần nhất

Nguồn: World Economic Outlook (IMF), Global Economic Prospects (WB)

12

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Kinh tế Việt Nam
Quý 3/2016

13

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Tăng trưởng hồi phục nhẹ

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Tăng trưởng hồi phục nhé (6,4% Q3; 5,93% 9 tháng đầu năm)
- Vẫn thấp hơn so với cùng kỳ năm trước do nông nghiệp và khai khoáng suy giảm
- Công nghiệp chế biến chế tạo tăng cao: 11,22% trong 9 tháng đầu năm
- Khai khoảng giảm 3,6%, làm giảm 0,28 điểm phần trăm tăng trưởng
- Chính phủ không hạ mục tiêu, tuy nhiên đặt vấn đề cố gắng đạt mức 6,3%-6,5%.

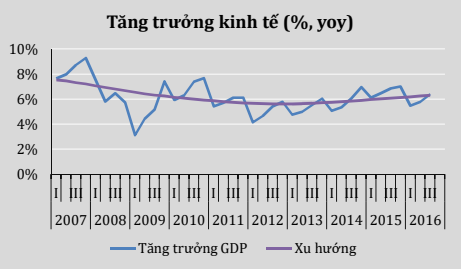

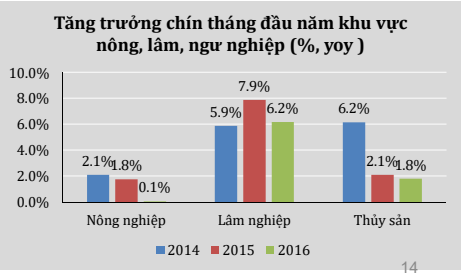

14

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Tăng trưởng phục hồi nhẹ

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Chỉ số sản xuất công nghiệp cải thiện nhẹ
- Tiêu thụ tăng cao hơn so với thời điểm cuối Quý 2.
- Chỉ số VEPI (VEPR Economic Performance Index) Q3 ở mức 6,09%, chủ yếu do yếu tố tích cực từ thương mại và tín dụng
- Dự báo kinh tế cả năm tăng trưởng mức 6% hoặc thấp hơn.

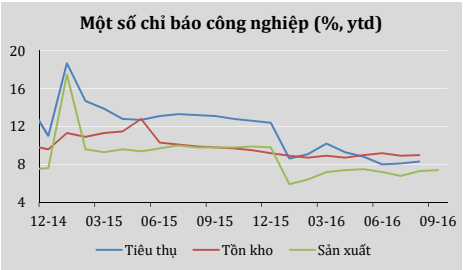

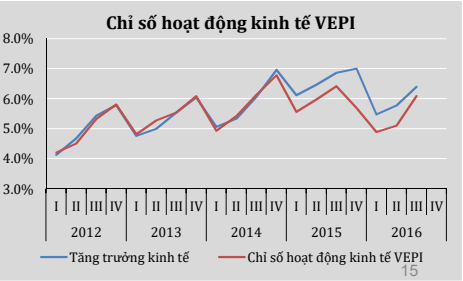

15

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Tình hình hoạt động doanh nghiệp

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- PMI cải thiện, cao nhất kể từ tháng 5/2015
- Điều tra của TCTK cho thấy tình hình tương đối lạc quan trong khối DN chế biến, chế tạo
- Số DN đăng ký hoạt động giảm so với Q2, nhưng vẫn tăng so với cùng kỳ năm trước. (26,95 nghìn DN; tăng 17,5% yoy)
- Cộng dồn 9 tháng: 81,45 nghìn DN thành lập mới, tăng 19,2%; vốn đăng ký tăng 49,5%.
- Tạo việc làm vẫn giảm, chủ yếu trong ngành công nghiệp khai khoáng.

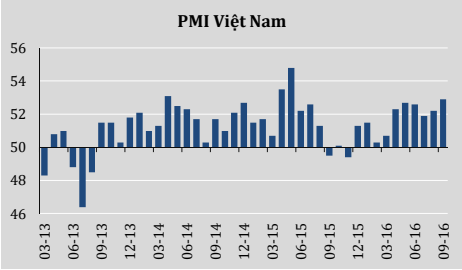

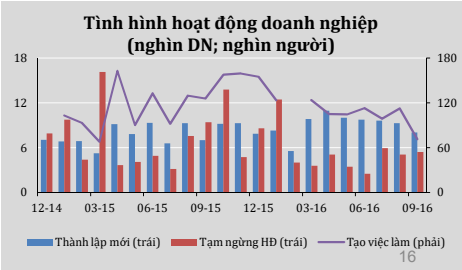

16

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Lạm phát tăng, sức ép từ điều chỉnh giá

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Lạm phát toàn phần (3,34%) vượt mức lạm phát cơ bản (1,85%)
- Hai đợt điều chính giá:
  - T8: điều chỉnh giá dịch vụ y tế => nhóm này tăng 6,2% (so với quý trước)
  - T9: điều chỉnh giá dịch vụ giáo dục => nhóm này tăng 7,7% (so với quý trước)
- ➢ Khả năng lạm phát cuối năm sẽ chạm mức 5%:
  - ➢ Vẫn còn 3 đợt điều chỉnh giá dịch vụ y tế
  - ➢ Giá năng lượng thế giới tăng, giá lương thực có khả năng tăng

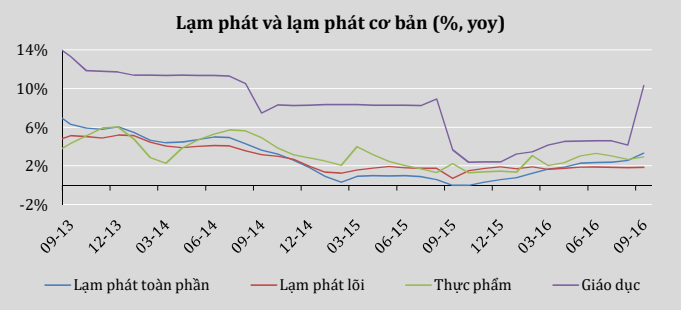

17

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Cân đối vĩ mô

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Xuất nhập khẩu phục hồi
  - Xuất khẩu tăng 8,3% (yoy)
  - Nhập khẩu tăng 5,0%, (yoy)
  - Thặng dư Q3: 1,04 tỷ USD
- Tỷ lệ thu ngân sách thấp hơn những năm trước
  - Thu NSNN 9 tháng đạt 665,2 nghìn tỷ đồng, bằng 65,6% dự toán
  - Chi có xu hướng tăng nhanh trong Q3
  - Bội chi 9 tháng: 154,2 nghìn tỷ (6 tháng: 82,9 nghìn tỷ)

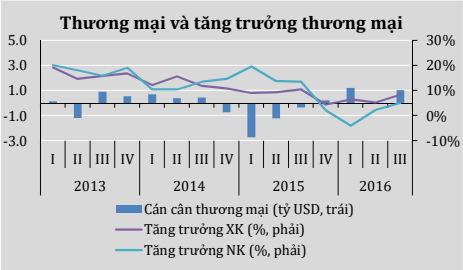

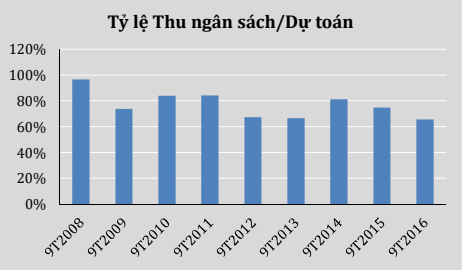

18

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Tiêu dùng-tiết kiệm-đầu tư

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Tiêu dùng ảm đạm, tăng trưởng giá trị (9,5%) chủ yếu do giá tăng. Khối lượng tăng 7,7% (yoy)
- Đầu tư nước ngoài giảm nhẹ:
  - Vốn đăng ký mới: 3,67 tỷ USD
  - Vốn đăng ký thêm, điều chỉnh: 5,27 tỷ USD
  - Vốn giải ngân: 3,77 tỷ USD (tăng nhẹ)
- FDI chủ yếu vào nhóm ngành chế biến chế tạo (70,8%)

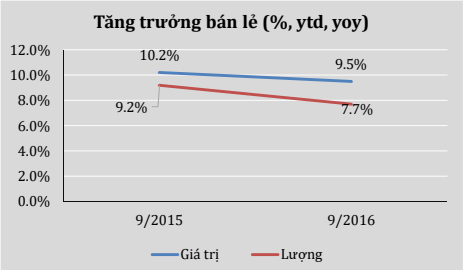

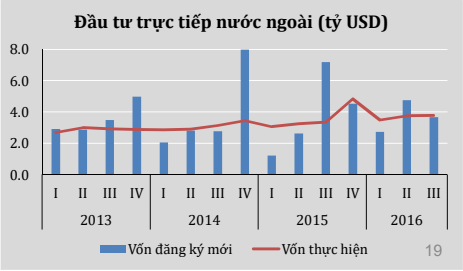

19

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Tiêu dùng-tiết kiệm-đầu tư

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Đầu tư chững lại, tổng vốn đầu tư toàn xã hội đạt 1006,9 nghìn tỷ đồng, tăng 9,6% (giảm nhẹ).
- Tốc độ tăng giảm ở cả hai khu vực doanh nghiệp tư nhân và FDI
- Khu vực nhà nước duy trì tốc độ tăng 5,7% trong Q3; nhờ NĐ 60/NĐ-CP giúp đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công.

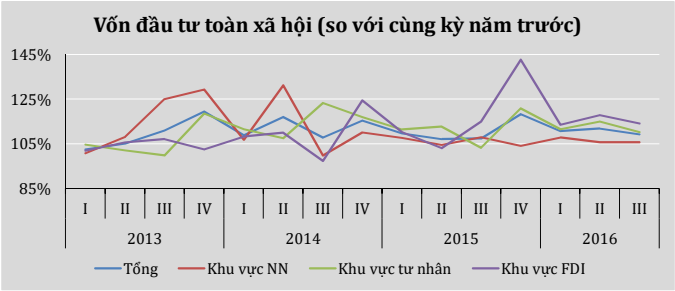

20

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Thị trường tài chính và tiền tệ

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Tỷ giá tham chiếu tăng nhẹ, dao động từ 21.828 VND/USD tới 21.965 VND/USD
- Thặng dư trên cán cân thanh toán cho phép NHNN mua ngoại tệ bổ sung dự trữ đáng kể (11 tỷ USD trong 9 tháng đầu năm)
- NHNN thực hiện tốt nghiệp vụ trung hòa.
- Dự trữ ngoại hối tăng, cả về lượng và số tháng nhập khẩu, đạt khoảng 40 tỷ vào cuối Q3.
- Dự báo của VEPR là dự trữ sẽ đạt khoảng 45 tỷ vào cuối năm 2016.

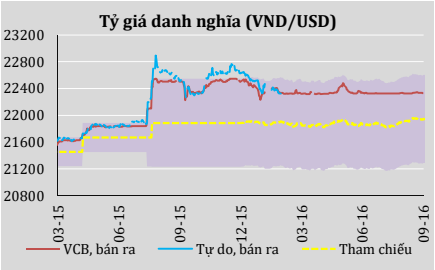

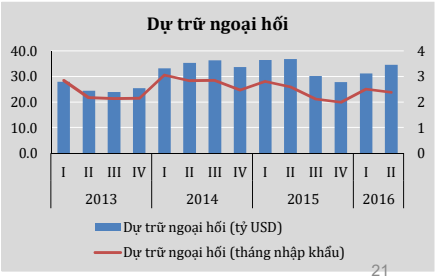

21

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Thị trường tài chính và tiền tệ

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Huy động tăng cao, tín dụng ổn định => tạo điều kiện hạ mặt bằng lãi suất.
- Lãi suất liên ngân hàng giảm về dưới 1% trong suốt tháng 9.
- Các NHTM lớn nhất bắt đầu hạ lãi suất huy động, không còn tình trạng chạy đua lãi suất.

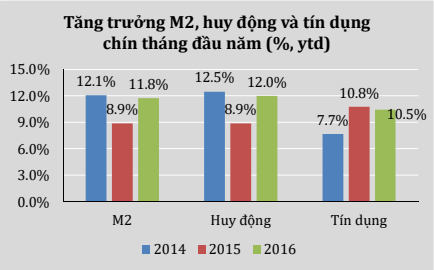

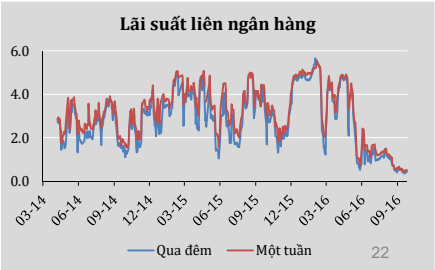

22

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Thị trường vàng

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Giá vàng tăng giảm bất thường trong những ngày đầu tháng 7.
- Tương đối ổn định và có xu hướng giảm cho tới hết Q3.
- Không có nhiều sự liên thông giữa giá vàng trong nước với giá vàng thế giới trước các sự kiện lớn.

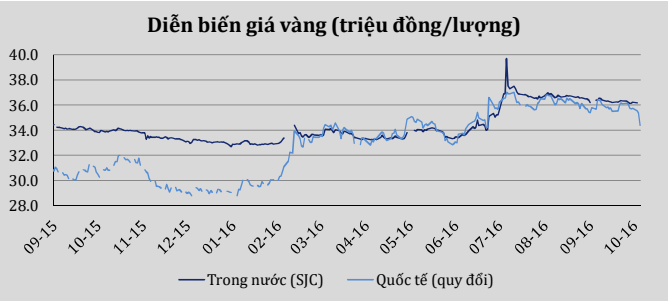

23

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Thị trường Bất động sản

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Thị trường bất động sản tiếp tục hồi phục
  - Lượng mở bán giảm nhẹ, tuy nhiên, lượng giao dịch tăng trên cả hai thị trường
- Tại Hà Nội, khối lượng giao dịch đạt 8015 căn (tăng 5,1% qoq). Tp. HCM: 8133 căn (tăng 5%), theo số liệu của JLL.
- Xu hướng ổn định này phù hợp với những chính sách mà VEPR đã khuyến nghị trước đây.

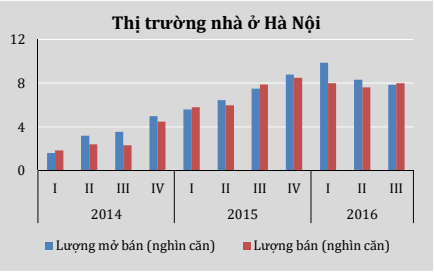

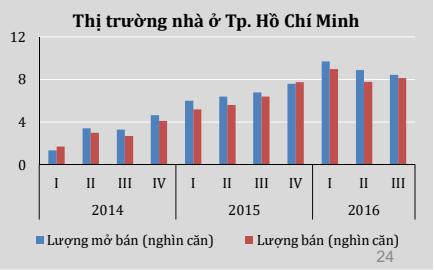

24

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Một số lưu ý chính sách ngắn hạn

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Trong bối cảnh tăng trưởng cả năm sẽ dưới mục tiêu và kỳ vọng của Chính phủ (6% vs 6,3-6,5%), lạm phát tiến tới ngưỡng mục tiêu tối đa cho phép (5%), cần lưu ý:

- Tiếp tục thận trọng hơn với chính sách tiền tệ, mục tiêu tăng trưởng tín dụng 16-18% có thể đẩy lạm phát ra ngoài vòng kiểm soát (vì tín dụng sẽ được tăng dồn trong Q4). Đặc biệt, lưu ý sự cộng hưởng của 3 đợt điều chỉnh giá dịch vụ y tế dự kiến trong Q4.
- Thâm hụt ngân sách cả năm 2016 sẽ vượt trần theo kế hoạch là 5% GDP, do dự báo và lập kế hoạch thiếu chính xác. Cần rút kinh nghiệm trong các năm sau: khiêm tốn và thận trọng hơn với mục tiêu tăng trưởng.
- Đồng thời, Chính phủ mới cần có một chiến lược tổng thể và hữu hiệu cắt giảm bộ máy hành chính và chi thường xuyên trong cả nhiệm kỳ. Ngoài ra, những biện pháp mang tính kỹ thuật khác như thoái vốn tại các DNNN như đã đề cập trong báo cáo trước cũng cần được xem xét.

25

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Một số lưu ý chính sách ngắn hạn

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

- Chính phủ đã đề ra các nghị quyết cải thiện môi trường kinh doanh và cải cách hành chính, nhưng cần thể hiện rõ khả năng thực hiện và quyết tâm chính trị.
- Lưu ý về hiện tượng suy giảm việc làm tại các ngành như khai khoáng và nông nghiệp để có các giải pháp phù hợp cho các vấn đề xã hội có thể phát sinh.
- Đây là thời điểm thích hợp để các NHTM có thể cắt giảm từng bước lãi suất cho vay, khi nguồn tiền gửi khá dồi dào so với những quý trước. Điều này sẽ giúp gia tăng ảnh hưởng tích cực củng cố khuynh hướng phục hồi tăng trưởng trong Q4 và đầu năm 2017.

26

Chính sách tốt, Kinh tế mạnh

VEPR

Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

Xin chân thành cảm ơn!

Câu hỏi và thảo luận

Trao đổi xin gửi về:
Email: nguyen.ducthanh@vepr.org.vn
Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách,
Trường ĐH Kinh tế, ĐH Quốc gia HN
P.707, Nhà E4, 144, Xuân Thủy, Cầu Giấy
Email: info@vepr.org.vn
Tel: 04.37547506 ext 714/ 0975608677
Fax: 04.37549921

27